

ESEJ – PRIKAZ SAVREMENOG ROMANA

Mirjane Mitrović – *Autoportret sa Milenom*

Prvo zapaženije književno ostvarenje autorke Mirjane Mitrović upravo jeste bio ovaj roman – *Autoportret sa Milenom*, premijerno objavljen 1990. Godine u BIGZ-u, koji je kroz četrnaest noći i, ujedno, četrnaest životnih isečaka, predstavio život najpoznatije srpske slikarke prve polovine XX veka – Milene Pavlović Barili. Vešto odabranim rečima, prikazom živopisnih predela i istorijske pozadine, mešavinom grubog i suptilnog, autorka nas je, ostavljajući neka poglavlja namerno nedorečenim, uvela u svet evropske kulture i slikarstva posmatrajući ga očima velike umetnice.

Neobičnost književnog izraza Mirjane Mitrović srećemo još u naslovu romana, koji opravdava sve dalje napisano. Književnica stvara iluziju, neku vrstu fatamorgane da je pred nama autobiografija i samo nas, na mahove, podseća ko je, zapravo, njen pravi autor. Čitajući, čini se da se autor i junak stapaju u jedan jedinstven, ali udvojeni lik koji odeljuje ono *sa* iz naslova. Takođe, valja se osvrnuti i na još jedno moguće interpretiranje naslova: legitimno je pomisliti kako se u naslovu romana krije izvesni dualitet, ne samo autora i lika, već i podvojenost lika unutar sebe samog. Lik Milene je do kraja, doslovno sproveden kao lik žene koja u sebi nosi polaritet – žene na muškoj klasi koja se ponosi što je tretiraju kao muškarca, koja je stranac i u domovini i u svetu, koja je podvojena i samim prezimenom Pavlović-Barili.

U romanu poput ovog, gde čitava priča počiva na nivou nedorečenosti, čitaocu se ostavlja prostor da te fiktivne rupe u kompoziciji sam popuni i sam sudeluje u stvaranju romana. Zato je nama, kao čitaocima, udica nedopisanog uvek primamljiva, jer nam dozvoljava da, čitajući, stvaramo. Roman je, generalno posmatrano, komponovan jednostavno i vodi nas skokovito kroz život glavne junakinje. Poglavlja imaju simbolične naslove: *Prva noć*, *Druga noć...Četrnaesta noć*, koja u svojoj daljoj realizaciji prestaju da budu simbolična, već nas, vrlo konkretno, upoznaju sa počecima, smrću, ljubavima, razmišljanjima, potezima glavne junakinje Milene. Kroz četrnaest noći i epilog prati se nomadski život čuvene slikarke, gradacija njenog kratkovekog života i

dugovekog stvaralaštva, kao i njena borba da se afirmiše na svetskoj likovnoj sceni. Intenzitet uzbuđenja koje prati čitanje *Autoportreta sa Milenom* ne jenjava ni u jednom trenutku, štaviše, neprestano raste zajedno sa produblјivanjem u ispovednu magiju i psihološko razvijanje glavne junakinje.

Roman ispričan u prvom licu, verodostojan i uverljiv, počinje Mileninim odrastanjem i školovanjem u katoličkom manastiru u Austriji. Lik dvanaestogodišnje Milene od prvih rečenica izdvaja se iz manastirske sredine, kao što će se i nadalje, u svim sredinama, uvek izdvajati i razlikovati. Prvo, od devoјčica u manastiru odvojena je verom, jer je ona bila jedina pravoslavna, zatim poreklom – pripadala je kraljevskoj lozi Karađorđevića, i na kraju, izdvajao ju je sam njen karakter, koji je u zategnutoj formi manastira izgubio svako svoje obeležje. Upoznajemo je kao devoјčicu koja, bez otpora, dopušta da je krutost sredine proguta, dok ona promišlja o bitnijim stvarima – problemu roditeljskog razvoda, nemogućnosti da slika, usamljenosti u koju se uvukla. Roman vrvi od simboličnih opisa, recimo antilop cipelica koje potapa moralna nečistoća kupatila, ili crnih haljina sa dugmadima koje treba da sačuvaju devoјčice od greha. U jednoj jedinoj rečenici maestralno je opisan groteskni život manastira! Licemerje, iskrivljene vrednosti, nepoštovanje sakralnih obeležja, prve kontemplacije mladog bića, sve to nosi uvodno poglavlje. Njime se glavni lik otkriva i počinje da priča priču o svojoj izuzetnoj raspolućenosti:

Verujući da sam, kao i moj mali Bog, definitivno pripala majci, dok ne kucne daleki čas žrtvovanja, počela sam se krišom, u kapeli, krstiti pravoslavno. Tajnost toga čina utvrđivala me je u uverenju o sopstvenoj različitosti.

Druga noć nam donosi razmirice na srpskom dvoru, oduševljenje filmom i Rudolfom Valentinom, veličinu žrtve gospođe Danice, Milenine majke i niz skoro sentencioznih rečenica autorke poput ove:

Zapanjuje me sličnost koju izraz besa daje ljudima.

Milena Pavlović-Barili, slikarka, ostvaruje se tek u trećem poglavlju, na klasi profesora Štuka, koji pravi presedan, i ubacuje je u klasu muškaraca kao jedinu ženu, ali i vanserijski talenat. Autorka, prateći Milenin razvitak, dotiče i odnose među ljudima, različitim gde god se Milena obrela. U Nemačkoj su oni hladni i strogi, u Španiji osunčani, u Italiji inspirativni, a u Americi donekle lažni. Glavna junakinja često kontemplira o smislu postojanja, umetnosti, bolesti koja je prati, fatalističkoj veri da je rođena samo da slika. Otkrivši prvu ljubav, otkriva i sopstvenu ženstvenost koju je u silnoj potrebi da stvara, dotad gušila:

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU
WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

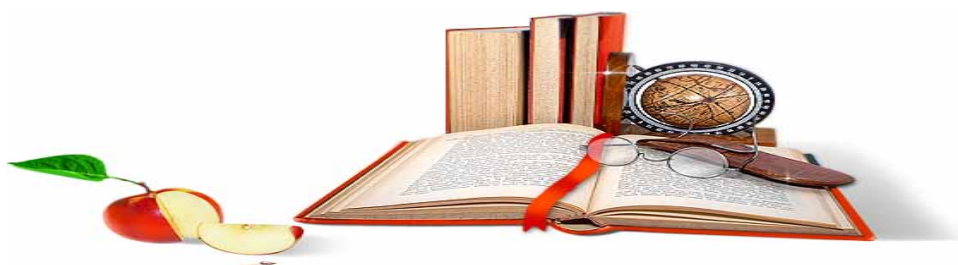
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com